Boverket

Myndigheten för samhällsplanering, byggande och boende

Svarsfil till remiss; Förslag till nya och ändrade föreskrifter och allmänna råd om energi och utsläpp från fastbränsleeldning, dnr: 1694/2016

Svar mailas till remiss@boverket.se

Datum	2016-08-22
Remisslämnare	Britta Permats
Organisation	Svensk Ventilation
Kontaktperson	Britta Permats
E-postadress	Britta.permats@svenskventilation.se
Adress	Box 17154, 104 62 Stockholm

Remissvar	(sätt kryss i vald ruta)
Avstår	
Tillstyrker utan kommentar	
Tillstyrker med kommentar	X
Avstyrker med motivering	

Generella synpunkter
Svensk Ventilation anser att tillsynen av BBR måste förbättras så att samhällskraven på byggnader får genomslag. Ett regeringsuppdrag bör initieras för att analysera vilken instans som ska utöva tillsynen och hur den ska gå till för att vara effektiv, verkningsfull och lika i hela landet. Om inte tillsynen fungerar är skärpta krav och övriga förändringar verkningslösa det innebär också att Sverige inte följer EU:s intentioner att minska energianvändningen.

Verifiera energiprestanda genom energideklarationen
Interimistiska slutbesked från byggnadsnämnden är ett bra sätt att få genomslag för energikraven i BBR tills dess att byggnadens energiprestanda är verifierad med mätning. Genom att göra en koppling mellan BBR-kravet på verifiering och energideklarationerna skulle kommunernas tillsyn kunna underlättas. När en energideklaration har inkommit till Boverket skulle det enkelt kunna meddelas den aktuella kommunen om att deklarationen är registrerad. Kommunen kan då granska deklarationen och utfärda slutbesked om energiprestandan är minst så bra som kraven i BBR vid bygglovsdatum.

Författning – **BBR avsnitt 9, BBR avsnitt 6, BEN, CEX eller BED**	**Paragraf/avsnitt**	**Konsekvensutredning (sida)**	**Kommentar/Motivering**	**Ert förslag till ändring**
BBR kap 9	9.25§		Vi anser att verifiering ska ske genom mätning. Komplettera med krav på en godkänd energiberäkning innan byggstart och att denna uppdateras om avvikande mätresultat erhålls vid mätning av täthet, värmeåtervinningsgrad, etc under byggprocessen. Vid besiktningen stäms dessa mätresultat av med indata i energiberäkningen.	

	9.91		Vi anser att en ny text bör läggas till för att förtydliga vad som gäller om nybyggnadskraven inte kan uppfyllas vid en ändring	Allmänt råd: Om nybyggnadskraven inte kan uppfyllas så kan åtgärder föreslagna i energideklarationen genomföras
BBR konsekvensutredning			Svensk Ventilation anser att det bör förtydligas i BBR att normaliserad specifik energianvändning ska verifieras dels genom beräkning vid projektering, dels genom mätning i den färdiga byggnaden. Vi anser vidare att det vore bättre att lägga till ett ytterligare krav (att energiprestanda även ska beräknas på relationshandlingar, jämte beräkning vid projektering och mätning i färdig byggnad) än att ta bort kravet på mätning. **Vi anser att mätning av byggnadens energiprestanda under drift är det bästa sättet att verifiera energiprestandan och det enda sättet som fullt ut tar hänsyn till kvaliteten i utförandet. Kravet på mätning av en byggnads energiprestanda bör därför kvarstå och förtydligas.**	

BED	4§		Vi anser att alla åtgärder ska redovisas för fastighetsägaren. Det är sedan upp till fastighetsägaren att välja åtgärder av. Det är inte rimligt att energiexperten ska göra den bedömningen. Energiexperten kan upplysa om risker, men alla åtgärder bör redovisas.	
	4a§		avstyrkes	
BEN	Kap 1		VVC-förluster ska även innefatta kulvertförluster utanför byggnaden.	
	Kap 2		Vi anser att byggnadens energianvändning inte ska kunna bestämmas endast genom beräkning. För nya byggnader ska energiprestandan bestämmas genom beräkning vid projektering och genom en uppdaterad beräkning som bygger på relationshandlingar samt genom mätning i färdig byggnad. Mätning i färdig byggnad är väsentligt dels för att utveckla kunskaper om beräkningar kontra mätningar men också för att mätningar av energiprestanda kan följas av fastighetsägaren under byggnadens hela livslängd och därmed	

			säkerställa att energiprestandan inte försämras med åren.	
	2§		Indata för tekniska installationer ska beskriva alla aktuella produkters och systems egenskaper, ej bara installationer för värme, kyla och ventilation. Incitament för att använda bättre produkter finns förloras annars. Vi anser att det ska förtydligas att vid beräkning av lufttäthet ska hänsyn tas till byggnadens utsatthet (vindläge mm).	
	3§		Vi avstyrker förslaget att ett generellt värdringspåslag på 4 kWh/m2år ska göras i bostäder. Vi anser att schablonpåslaget kan vara relevant i byggnader med självdrag men inte i moderna hus med mekanisk ventilation.	
			Vi avstyrker förslaget att man ska räkna med en innetemperatur på 22°C vid normalisering. Med dagens täta hus behövs i de allra flesta fall inte högre inomhustemperatur än 21°C för att uppnå god komfort. Att då räkna med 22°C riskerar att leda till att byggnader dimensioneras för	

			onödigt hög energianvändning. Vi anser således att man bör räkna med en inomhustemperatur på 21°C, i enlighet med Svebys standard och praxis som tillämpas i branschen idag.	
	4§		4§ Skilj på drifttid och närvarotid. Drifttiden avser öppettid och närvarotid genomsnittlig närvaro för personerna, se FEBY12. Alldeles för höga värden för t ex närvaro på kontor. Värde saknas för småhus.	
	5§		Normalisering är bra, men det är beteendet som ska normaliseras, inte tekniken. Genom val av schabloner per kvm för varmvatten försvinner incitament för byggherrar att använda bra teknik. Verklig energianvändning består av flera komponenter; bl.a. vald teknik och brukarnas beteende. Tekniken ska inte ”normaliseras bort” vilket blir fallet i den metod som Boverket föreslår	
	6§		Bättre att ha en generell skrivning om att uppmätta värden,	

			normaliserade för antal personer, får användas om man har någon typ av energibesparande utrustning, inte enbart återvinning. Det är ju effektivare att inte använda (för) mycket varmvatten från början	
	7§		Spillvärme kan minimeras genom smart rördragning samt isolering. Incitament till detta tas bort.	VVC-förluster ska beräknas och adderas till tappvarmvattenenergin.
	8§		Ventilation står för en stor del av fastighetsenergin. Ofta återvinns denna energi. 100 % verkar väl högt.	
	9§		Stryk hela paragrafen. En dålig byggnad kan annars kompenseras med installation av förnybar energi. Det kan däremot vara av intresse att redovisa produktion av förnybar energi t ex i energideklarationen.	
	10§		Var kommer detta ifrån?	
	11§		Att 100% av verksamhetsenergin ger spillvärme kan vara rimligt för kontor, men inte för förskolor där mer än 50% av denna el går till storköket som knappt ger någon spillvärme. Frågan kräver mer ingående studier.	

	Kap3 5§		Separat mätning för fastighetsenergi i flerbostadshus ska finnas vid nybyggnad.	
	6§		Vi anser att krav ska finnas på separat mätning i nya byggnader, dock ej småhus. Främjar inte teknisk utveckling.	
	7§		Mätning krävs	
	8§		Stryk paragrafen. Svensk Ventilation avstyrker förslaget. Förnybar energi bör inte få tillgodoräknas på detta sätt. Det kan finnas skäl att redovisa producerad förnybar el och värme separat men den ska inte få avräknas byggnadens energianvändning. Byggnaden använder ju lika mycket energi oavsett om den är lokalt producerad eller ej. Vi har ingen aning om hur styrmedel och marknader för energi kommer att se ut i framtiden. En konsekvens kan vara att fastighetsägaren vill sälja sin förnybara el direkt och köpa annan från nätet. Vad blir energiprestandan då?	
	12§			Innetemperaturen bör sättas till 21 grader.

	16§		Stryk paragrafen	
	18§		Tabellen medför att incitament för att använda innovativa lösningar tas bort.	
	21§		Posterna ska mätas separat	
	Konsekvensutredning		Bra med definitioner i föreskriften. Bra med gränsdragningslista men vi anser att fler poster bör ingå i byggnadens energianvändning. T.ex. verksamhetsenergi för lokaler som är en stor post som det idag inte finns några restriktioner för. Bra att schablonvärden syns direkt i föreskriften, men viktigt att Svebys värden och föreskriften är lika. Annars kommer inte t ex Svebys Energiavtal 12 att fungera. Vi hyser också en oro över vem som nu kommer att ha ansvar för revideringar av dessa värden. Svensk Ventilation anser i princip att normalisering är bra men det finns vissa fallgropar. Att använda en schablon för varmvatten tar bort incitamentet för byggherrar att använda bästa tillgängliga teknik eftersom detta inte får genomslag i byggnadens (normaliserade) energiprestanda. I de fall	

			energieffektiv teknik används bör uppmätta värden få användas om det kan påvisas att brukandet (antal boende och deras beteende) är ”normalt”. Varmvattenanvändningens andel av energianvändningen ökar i och med bättre klimatskal och bättre värmeåtervinningssystem, nya beräkningsmetoder bör tas fram.	

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan